

CRNA GORA

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

Broj: UP. 0906-20/2025

ESJN: 84911

Podgorica, 07.02.2025.g.

Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki u vijeću sastavljenom na osnovu Odluke o sastavu vijeća broj 09-426/25-64/1 od 20.01.2025.g., na osnovu člana 192 stav 1 tačka 8, člana 195 stav 3 u vezi stava 1 tačka 2, člana 196 i člana 206 stav 1 Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br. 74/19, 03/23, 11/23 i 84/24), u postupku po žalbi „Optimusproject“ DOO Bijelo Polje od 09.01.2025.g., izjavljenoj, preko punomoćnika mr Fate Hodžić, advokata iz Podgorice, protiv tenderske dokumentacije Uprave za kapitalne projekte broj 01-163/24 od 30.12.2024.g. za otvoreni postupak javne nabavke, na sjednici održanoj dana 07.02.2025.g., donijela je

RJEŠENJE

1. Usvaja se žalba „Optimusproject“ DOO Bijelo Polje od 09.01.2025.g., pa se poništava tenderska dokumentacija Uprave za kapitalne projekte broj 01-163/24 od 30.12.2024.g. u dijelu tačke 4 „Uslovi za obavljanje djelatnosti“, u tački 8 „Garancija ponude“, u dijelu tačke 18 „Stručna i tehnička sposobnost“, te u dijelu Uputstva o pravnom sredstvu, a po službenoj dužnosti se poništava tenderska dokumentacija u tački 5 Osnovi za obavezno isključenje iz postupka javne nabavke.

2. Nalaže se Upravi za kapitalne projekte da u roku od 15 dana od dana objavljivanja ovog rješenja, u skladu sa članom 94 Zakona o javnim nabavkama, otkloni nepravilnosti na koje joj je ukazano ovim rješenjem i o tome obavijesti Komisiju za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, u roku od tri dana od dana otklanjanja nepravilnosti.

3. Sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje postupka u iznosu od 950,00 eura, Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki vratiće „Optimusproject“ DOO Bijelo Polje, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

4. Obavezuje se Uprava za kapitalne projekte da „Optimusproject“ DOO Bijelo Polje nadoknadi troškove postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 484,00 eura, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

Obrazloženje

Uprava za kapitalne projekte je, kao naručilac, dana 30.12.2024.g. objavila na ESJN tendersku dokumentaciju broj 01-163/24 za otvoreni postupak javne nabavke usluga izrade idejnog rješenja i glavnog projekta za rekonstrukciju sportske hale u Haremima, Opština Berane.

„Optimusproject“ DOO Bijelo Polje je, dana 09.01.2025.g., putem ESJN, preko punomoćnika mr Fate Hodžić, advokata iz Podgorice, izjavio Komisiji za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Komisija za zaštitu prava) žalbu zbog nezakonitosti navedene tenderske dokumentacije. Žalilac u žalbi, u bitnom, ističe da je naručilac u predmetnom postupku javne nabavke povrijedio načela javnih nabavki iz čl. 8 i 12 Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN), iz razloga što je uslovom stručne i tehničke sposobnosti predvidio da je privredni subjekat dužan da posjeduje minimum iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke, što se dokazuje minimum jednom potvrdom o kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih usluga iz oblasti predmeta nabavke, zatim predvidio da se pod istim poslovima podrazumijevaju usluge izrade Glavnog projekta rekonstrukcije sportske hale minimalne površine 8000 m², dok se pod sličnim poslovima podrazumijevaju usluge izrade Glavnog projekta izgradnje sportske hale minimalne površine 8000 m², a za koji je dobijen pozitivan izvještaj o izvršenoj reviziji, iako iz UT uslova i Projektnog zadatka, koji čine sastavni dio tenderske dokumentacije, proizilazi da se prema datim dimenzijama objekta očekuje od ponuđača da isprojektuju objekat površine cca 2500 m². Naime, ističe da je nejasno po kom osnovu i u skladu sa kojim načelom se naručilac rukovodio kada je za projektovani objekat cca 2500 m² zahtijevao iskustvo na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova površine 8000 m², a posebno pri činjenici što se može pretpostaviti da bi procijenjena vrijednost objekta projektovane površine 8000 m² bila minimum duplo skuplja u odnosu na procijenjenu vrijednost predmeta nabavke, što nije proporcionalno procijenjenoj vrijednosti predmeta nabavke. Dalje, ističe da je naručilac povrijedio načela javnih nabavki iz čl. 8 i 12 ZJN definisanjem dijela uslova za obavljanje djelatnosti koji se odnosi na obavezu ponuđača da posjeduje licencu za geofizička istraživanja, iako u UT uslovima nijesu tražena geofizička istraživanja. Smatra da je ovako predviđen uslov diskriminatoran, jer nije proporcionalan složenosti predmeta nabavke, niti je isti potreban, a s druge strane ograničava i spječava konkurenciju između privrednih subjekata, odnosno onemogućava učešće privrednog subjekta u postupku javne nabavke primjenom diskriminatornih uslova i kriterijuma i mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti. Takođe, smatra da je predmetna tenderska dokumentacija nezakonita, iz razloga što nije sačinjena u skladu sa članom 86 ZJN, jer uslovom stručne i tehničke sposobnosti nije predviđeno na koji način će se provjeriti činjenice da li je dobijen pozitivan izvještaj o izvršenoj reviziji, niti se navodi na koji će se način izvršiti provjera kada je referentni ugovor izvršen. Dalje, ističe da naručilac nije precizirao šta se smatra pod „vrijednost predmeta nabavke“, da li je to ugovorena ili realizovana vrijednost, a posebno pri činjenici da vrijednost ugovorenih usluga i vrijednost realizovanih usluga može biti različita, a kako to naručilac u svojim

odlukama vrlo vješto ističe i na što naročito skreće pažnju. Takođe, ističe da je predmetna tenderska dokumentacija suprotna članu 86 ZJN, i iz razloga što naručilac nije precizirao u skladu sa kojim pravilnikom o sadržaju ponude i uputstvu za sačinjavanje i podnošenje ponude se ponude podnose, niti je dao jasno uputstvo potencijalnim ponuđačima na koji način se popunjava izjava privrednog subjekta, a pri činjenici da je od dana 01.12.2024.g. počeo sa primjenom Pravilnik o obrascu izjave privrednog subjekta koji predviđa elektronsko sačinjavanje izjave na CEJN. Smatra da je predmetna tenderska dokumentacija nezakonita i iz razloga što sadrži uslov u pogledu garancije ponude koji je suprotan članu 97 ZJN. Takođe, smatra da je osporena tenderska dokumentacija nezakonita i iz razloga što sadrži pravnu pouku suprotnu članu 186 ZJN. U konačnom, predlaže da Komisija za zaštitu prava usvoji žalbu i poništi postupak javne nabavke, te da mu vrati sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje žalbenog postupka, kao i da obaveže naručioca da mu nadoknadi troškove postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 484,00 eura, u skladu sa članom 206 ZJN i AT-om.

Naručilac je dana 10.01.2024.g., putem ESJN, dostavio Komisiji za zaštitu prava spise predmeta, bez odgovora na žalbu.

Komisija za zaštitu prava je razmotrila žalbu, pobijanu tendersku dokumentaciju i ostale spise predmeta i utvrdila sljedeće:

Neosnovan je žalbeni navod žalioca da je predmetna tenderska dokumentacija suprotna članu 86 ZJN, iz razloga što naručilac nije precizirao u skladu sa kojim pravilnikom o sadržaju ponude i uputstvu za sačinjavanje i podnošenje ponude se ponude podnose, niti je dao jasno uputstvo potencijalnim ponuđačima na koji način se popunjava izjava privrednog subjekta, a pri činjenici da je od dana 01.12.2024.g. počeo sa primjenom novi Pravilnik o obrascu izjave privrednog subjekta. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 111 ZJN propisano je: „Podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuđač podnosi izjavu privrednog subjekta kojom garantuje da će u toku trajanja postupka javne nabavke i realizacije ugovora o javnoj nabavci ispunjavati sve uslove za učešće u postupku javne nabavke i da ne postoji osnov za isključenje iz postupka javne nabavke, predviđen tenderskom dokumentacijom (u daljem tekstu: izjava privrednog subjekta). Podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuđač dužan je da u izjavi privrednog subjekta navede potpune, jasne i tačne podatke. U slučaju podnošenja zajedničke ponude, izjavu privrednog subjekta daje svaki član zajedničke ponude, a ako je ponuda podnijeta sa podugovaračem i svaki podugovarač. Izjava privrednog subjekta sačinjava se u elektronskom obliku, na obrascu koji propisuje Ministarstvo”.

Članom 120 stav 1 ZJN propisano je da je ponuda izjava namjere ponuđača da će isporučiti robu, pružiti usluge ili izvesti radove za određenu cijenu i pod određenim uslovima, u skladu sa tenderskom dokumentacijom, te stavom 18 ovog člana propisano je da obrazac ponude i uputstvo za sačinjavanje ponude propisuje Ministarstvo.

Pravilnikom o sadržaju ponude u postupku javne nabavke ("Sl. list CG", br. 71/20, 09/21 i 16/23), u članu 1, propisano je da su ponuda i uputstvo za sačinjavanje i podnošenje ponude u postupku javne nabavke dati u Prilogu 1 koji čini sastavni dio ovog pravilnika, te članom 2 ovog pravilnika propisano je da ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Pravilnikom o obrascu izjave privrednog subjekta ("Sl. list CG", br. 114/24 od 29.11.2024), u članu 1, propisano je da se ovim pravilnikom propisuje obrazac izjave privrednog subjekta kojom podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponudač garantuje da će u toku trajanja postupka javne nabavke i realizacije ugovora o javnoj nabavci ispunjavati sve uslove za učešće u postupku javne nabavke i da ne postoji osnov za isključenje iz postupka javne nabavke, predviđen tenderskom dokumentacijom, zatim članom 3 ovog pravilnika propisano je da danom početka primjene ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o obrascu izjave privrednog subjekta ("Službeni list CG", br. 55/23 i 83/23), te članom 4 ovog pravilnika propisano je da ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. decembra 2024.g. Sastavni dio predmetnog pravilnika je Uputstvo za popunjavanje izjave, kojim je, između ostalog, predviđeno: „Privredni subjekt treba da u Izjavi privrednog subjekta navede potpune, jasne i tačne podatke, koje naručilac zahtijeva u skladu sa tenderskom dokumentacijom kroz aplikativni dio elektronskog sistema javnih nabavki“.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u tački 12 dao Uputstvo za sačinjavanje ponude, kojim je predvidio: „Ponuda se sačinjava u ESJN u skladu sa tenderskom dokumentacijom i važećim Pravilnikom o sadržaju ponude i uputstvu za sačinjavanje i podnošenje ponude. Ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke dokazuje se izjavom privrednog subjekta, koja se sačinjava na obrascu datom u Pravilniku o obrascu izjave privrednog subjekta. Ponudač je dužan da tačno i nedvosmisleno popuni Izjavu privrednog subjekta u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je predmetna tenderska dokumentacija, u naznačenom dijelu, sačinjena u skladu sa članom 86 ZJN, iz razloga što je naručilac u tački 12 iste na jasan, precizan i razumljiv način, predvidio da se ponuda sačinjava u skladu sa važećim Pravilnikom o sadržaju ponude i uputstvu za sačinjavanje i podnošenje ponude, što je, u konkretnom, Pravilnik o sadržaju ponude u postupku javne nabavke ("Sl. list CG", br. 71/20, 09/21 i 16/23). Takođe, budući da je naručilac u prethodno navedenoj tački tenderske dokumentacije predvidio da se ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke dokazuje izjavom privrednog subjekta, koja se sačinjava na obrascu datom u Pravilniku o obrascu izjave privrednog subjekta, to je i ovom dijelu sačinio tendersku dokumentaciju na jasan, precizan i razumljiv način, iz razloga što je predmetni postupak javne nabavke objavljen na ESJN dana 30.12.2024.g., tj. nakon početka primjene Pravilnika o obrascu izjave privrednog subjekta ("Sl. list CG", br. 114/24 od 29.11.2024), te samim tim ne postoji dilema da su privredni subjekti dužni da izjavu privrednog subjekta sačine na obrascu iz navedenog pravilnika i popune u skladu sa Uputstvom za popunjavanje izjave, koje čini sastavni dio ovog pravilnika. U konačnom, Komisija

za zaštitu prava nalazi da žalilac u žalbi pogrešno zaključuje da tenderska dokumentacija nije jasno sačinjena, u naznačenom dijelu, zato što naručilac nije dao jasno uputstvo potencijalnim ponuđačima na koji način se popunjava izjava privrednog subjekta, budući da je od dana 01.12.2024.g. počeo sa primjenom novi Pravilnik o obrascu izjave privrednog subjekta, iz razloga što se izjava privrednog subjekta ne popunjava u skladu sa uputstvom naručioca, već u skladu sa Uputstvom o popunjavanju izjave, koje čini sastavni dio Pravilnika o obrascu izjave privrednog subjekta.

Neosnovani su žalbeni navodi žalioca da je predmetna tenderska dokumentacija nezakonita, iz razloga što nije sačinjena u skladu sa članom 86 ZJN, jer uslovom stručne i tehničke sposobnosti nije predviđeno na koji način će se provjeriti činjenice da li je dobijen pozitivan izvještaj o izvršenoj reviziji, zatim iz razloga što se ne navodi na koji će se način izvršiti provjera kada je referentni ugovor izvršen, te iz razloga što nije precizirano šta se smatra pod „vrijednost predmeta nabavke“. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 135a stav 1 ZJN propisano je da nakon vrednovanja ponuda, komisija vrši provjeru podataka sadržanih u izjavi privrednog subjekta ponuđača čija je ponuda ekonomski najpovoljnija, i to: 1) pribavljanjem javno dostupnih dokaza; 2) uvidom u dokaze kojima raspolaže, ako su relevantni u trenutku provjere; ili 3) pribavljanjem dokaza od nadležnih organa, organizacija ili drugih pravnih lica.

Članom 135b stav 1 tačka 6 ZJN propisano je da u postupku provjere izjave privrednog subjekta, komisija može da traži dostavljanje sljedećih dokaza, i to potvrdu izdatu od strane investitora, odnosno korisnika o izvršenim isporukama robe, pruženim uslugama ili izvedenim radovima, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koja sadrži opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

Članom 81 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 04/23), propisano je: „Revizija glavnog projekta za sve objekte je obavezna. Revizija glavnog projekta obuhvata provjeru: - usklađenosti projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, kao i projektnim zadatkom; - ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat; - međusobne usklađenosti svih dijelova tehničke dokumentacije, kao i predmjera i predračuna svih radova na građenju objekta. Revizija glavnog projekta obuhvata i provjeru usklađenosti projekta sa idejnim rješenjem na koji je data saglasnost glavnog državnog arhitekta i provjeru ispunjenosti uslova prilagođenosti objekta licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom. O izvršenoj reviziji sačinjava se izvještaj, koji potpisuje revident. Izvještaj o reviziji iz stava 4 ovog člana može biti pozitivan ili negativan. Investitor je dužan da imenuje revidenta. Troškove revizije snosi investitor. Način vršenja revizije glavnog projekta propisuje Ministarstvo”.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u Uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, u dijelu „Stručna i tehnička sposobnost“ predvidio: „Privredni subjekat je dužan da posjeduje: • minimum iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke; Minimum 1 (jednu) potvrdu o kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih usluga iz oblasti predmeta nabavke. Pod istim poslovima podrazumijevaju se usluge izrade Glavnog projekata rekonstrukcije sportske hale minimalne površine 8000 m², dok se pod sličnim uslugama, iz oblasti predmeta javne nabavke, podrazumijevaju usluga izrade Glavnog projekata izgradnje sportske hale minimalne površine 8000 m², a za koji je dobijen pozitivan izvještaj o izvršenoj reviziji. Stručna i tehnička sposobnost dokazuje se potvrdama izdatih od strane investitora, odnosno korisnika, koje sadrže opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen. Napomena: kao validne potvrde će se uzimati one u kojim je referenti ugovor završen u 2021, 2022, 2023, 2024 i 2025. godini koje su izdate na osnovu pozitivnog izvještaja o izvršenoj reviziji. U potvrdama moraju biti navedene sve faze definisane stručno-tehničkom sposobnošću fizičkih lica i mora biti navedena površina objekta“.

Dakle, iz navedenog proizilazi da se tačnost podataka sadržanih u potvrdama o kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih usluga iz oblasti predmeta nabavke može cijeniti isključivo u odnosu na član 135b stav 1 tačka 6 ZJN, kojim je propisano da u postupku provjere izjave privrednog subjekta, komisija može da traži dostavljanje sljedećih dokaza, i to potvrdu izdatu od strane investitora, odnosno korisnika o izvršenim isporukama robe, pruženim uslugama ili izvedenim radovima tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koja sadrži opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

Cijeneći zakonitost pobijane tenderske dokumentacije, u naznačenom dijelu, Komisija za zaštitu prava nalazi da predviđeni način dokazivanja minimuma iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke, tj. potvrdom o kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih usluga iz oblasti predmeta nabavke, nije nezakonit, jer je opisan jasno, precizno i razumljivo. Naime, kako je odredbama člana 81 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 04/23), propisano da je revizija glavnog projekta za sve objekte obavezna, zatim da se o izvršenoj reviziji sačinjava izvještaj, koji potpisuje revident, da izvještaj o reviziji iz stava 4 ovog člana može biti pozitivan ili negativan, te da je investitor dužan da imenuje revidenta, to iz navedenih zakonskih odredbi proizilazi da se tačnost podataka sadržanih u potvrdi investitora, odnosno korisnika izvršenih usluga zasniva na pozitivnom izvještaju revizije.

Osnovan je žalbeni navod žalioaca da je naručilac u predmetnom postupku javne nabavke povrijedio načela javnih nabavki iz čl. 8 i 12 ZJN, iz razloga što uslov stručne i tehničke sposobnosti u pogledu minimum iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih

poslova iz oblasti predmeta nabavke nije odredio srazmjerno površini objekta koju ponudač treba da isprojektuje. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 8 ZJN propisano je: „Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke obezbijedi konkurenciju između privrednih subjekata, u skladu sa zakonom. Naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a naročito ne smije da onemogući učešće privrednog subjekta u postupku javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka ili primjenom diskriminatornih uslova i kriterijuma ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti”.

Članom 12 ZJN propisano je: „Naručilac je dužan da uslove za učešće u postupku javne nabavke, koji se odnose na ekonomsko-finansijsku i stručno-tehničku sposobnost privrednog subjekta utvrdi proporcionalno složenosti predmeta nabavke, izvršenja ugovora o javnoj nabavci i procijenjenoj vrijednosti javne nabavke”.

Članom 101 ZJN propisano je: „Naručilac može, u skladu sa predmetom javne nabavke, tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da privredni subjekat ispunjava uslove: 1) za obavljanje djelatnosti, 2) ekonomske i finansijske sposobnosti, i/ili 3) stručne i tehničke osposobljenosti. Uslovi iz stava 1 ovog člana mogu da se zahtijevaju na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci u cjelini ili u određenom dijelu, u zavisnosti od toga da li ponudu podnosi za predmet nabavke u cjelini ili za određenu partiju. Uslovi sposobnosti privrednog subjekta iz stava 1 ovog člana moraju da budu u vezi sa predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke”.

Članom 106 stav 1 tačka 1 ZJN propisano je da tenderskom dokumentacijom, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 3 ovog zakona, može da se odredi iskustvo na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u Uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, pod tačkom 18, u dijelu "Stručna i tehnička sposobnost", predvidio: „Privredni subjekat je dužan da posjeduje: • minimum iskustva na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke; Minimum 1 (jednu) potvrdu o kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih usluga iz oblasti predmeta nabavke. Pod istim poslovima podrazumijevaju se usluge izrade Glavnog projekta rekonstrukcije sportske hale minimalne površine 8000 m², dok se pod sličnim uslugama, iz oblasti predmeta javne nabavke, podrazumijevaju usluga izrade Glavnog projekta izgradnje sportske hale minimalne površine 8000 m², a za koji je dobijen pozitivan izvještaj o izvršenoj reviziji. Stručna i tehnička sposobnost dokazuje se potvrdama izdatih od strane investitora, odnosno korisnika, koje sadrže opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen. Napomena: kao validne potvrde će se uzimati one u kojim je referenti ugovor završen u 2021, 2022, 2023, 2024 i 2025. godini koje su izdate na osnovu pozitivnog izvještaja o izvršenoj reviziji. U potvrdama moraju biti navedene sve faze definisane

stručno-tehničkom sposobnošću fizičkih lica i mora biti navedena površina objekta“. Sastavni dio tenderske dokumentacije je Projektni zadatak za izradu tehničke dokumentacije Idejnog rješenja i Glavnog projekta, u kojem je u tački 3.0 (Predmet tehničke dokumentacije), između ostalog, navedeno da je predmet projektnog zadatka izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta za rekonstrukciju i dogradnju sportske hale na UP 131a DUP-a „Hareme“, koju čine dijelovi katastarskih parcela br. 739/1 upisane u LN-izvod, 740 i 755 upisane u LN-prepis u svojini Opštine, te u tački 3.1 (Opšti podaci o objektu), između ostalog, navedeno da je glavna orijentacija sportske sale sjever-jug osovinskih dimenzija 47,6x46,8m sa vjetrobranom sa istočne strane a administrativni objekat je dimenzija 14,5x8,5m spratnosti II+1 koji takođe nije u funkciji, zatim navedeno da se pod rekonstrukcijom u postojećim gabaritima u smislu zakona podrazumijeva izvođenje radova na postojećem objektu kojom se ne predviđa izmjena spoljnog izgleda i to se odnosi na sportsku salu a ne na dograđeni dio, te da je preporuka investitora Opštine Berane da se traženi sadržaji planiraju u bruto razvijenoj građevinskoj površini objekata (BRGP) do maksimalno 5000m².

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac u dijelu predviđenog uslova stručne i tehničke sposobnosti povrijedio načela javnih nabavki iz čl. 8 i 12 ZJN. Naime, budući da iz Projektnog zadatka, koji čini sastavni dio tenderske dokumentacije, proizilazi da će se rekonstrukcija sportske hale vršiti u postojećim gabaritima (47,6x46,8m) bez izmjene spoljnog izgleda, te da je preporuka investitora Opštine Berane da se traženi sadržaji, koji predviđaju i rekonstrukciju i nadogradnju administrativnog dijela, planiraju u bruto razvijenoj građevinskoj površini objekata (BRGP) do maksimalno 5000m², to je naručilac bio dužan da zahtijevani uslov u pogledu minimalne površine objekta odredi srazmjerno površini objekta za čiju rekonstrukciju se vrši usluga izrade idejnog rešenja i glavnog projekta. Pri ovakvom stanju stvari, Komisija za zaštitu prava nalazi da naručilac nije u skladu sa odredbama člana 101 st. 2 i 3 ZJN, zahtijevao uslove na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci u cjelini ili u određenom dijelu, niti srazmjerno predmetu nabavke.

Osnovan je žalbeni navod žalioaca da je naručilac povrijedio načela javnih nabavki iz čl. 8 i 12 ZJN definisanjem dijela uslova za obavljanje djelatnosti koji se odnosi na obavezu ponuđača da posjeduje licencu za geofizička istraživanja. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 102 tačka 2 propisano je da naručilac može tenderskom dokumentacijom da, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 1 ovog zakona, odredi posjedovanje ovlašćenja (dozvola, licenca, odobrenje ili drugi akt) u skladu sa zakonom.

Članom 9 Zakona o geološkim istraživanjima ("Sl. list RCG", br. 28/93, 27/94, 42/94, 26/07 i "Sl. list CG", br. 73/10 i 28/11), propisano je da se projekat geoloških istraživanja radi na osnovu projektnog zadatka koji daje investitor zavisno od stepena istraženosti istražnog prostora, a mora da sadrži koncepciju istraživanja, prikaz projektovanih radova, specifikaciju radova po vrsti, obimu vrijednosti i tehničkim uslovima izvođenja radova.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u Uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, pod tačkom 4, u dijelu „Uslovi za obavljanje djelatnosti“, predvidio: „Privredni subjekat treba da posjeduje ovlaštenje za obavljanje djelatnosti (dozvola, licenca, odobrenje ili drugi akt) u skladu sa zakonom. Ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti dokazuje se dostavljanjem ovlaštenja za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavke (dozvola, licenca, odobrenje ili drugi akt nadležnog organa za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavke): -Licenca projektanta i izvođača radova (Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata - "Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020) - Licencu za izradu projekata i vršenja više vrsta geoloških istraživanja i izradu Elaborata o rezultatima geoloških istraživanja i to za: inženjersko geološka (geotehnička) istraživanja, hidrogeološka istraživanja i geofizička istraživanja, sa ovjerom licence, u skladu sa Zakonom o geološkim istraživanjima izdatu od strane nadležnog organa“. Sastavni dio tenderske dokumentacije je Projektni zadatak za izradu tehničke dokumentacije Idejnog rješenja i Glavnog projekta, u kojem je u tački 18, navedeno: „POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA. Pri projektovanju se pridržavati čl 7 Zakona o geološkim istraživanjima“.

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je naručilac u dijelu predviđenog uslova za obavljanje djelatnosti povrijedio načela javnih nabavki iz čl. 8 i 12 ZJN. Naime, budući da naručilac projektnim zadatkom nije predvidio izradu geofizičkih istraživanja, a pri činjenici da je članom 9 Zakona o geološkim istraživanjima propisano da se projekat geoloških istraživanja radi na osnovu projektnog zadatka koji daje investitor, to Komisija za zaštitu prava nalazi da ovako predviđen uslov nije u skladu sa odredbama člana 101 st. 2 i 3 ZJN.

Osnovan je žalbeni navod žalioaca da je predmetna tenderska dokumentacija nezakonita zato što sadrži uslov u pogledu garancije ponude koji je suprotan članu 97 ZJN. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 97 stav 1 ZJN propisano je da je garancija ponude sredstvo zaštite naručioca ako ponuđač: 1) odustane od ponude u roku važenja ponude i/ili 2) odbije da zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u Uslovima za učešće u postupku i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, pod tačkom 8, u dijelu „Garancija ponude“, predvidio: „Ponuđač je dužan dostaviti bezuslovnu i na prvi poziv naplativu garanciju ponude u iznosu od 2 % procijenjene vrijednosti javne nabavke, kao garanciju ostajanja u obavezi prema ponudi u periodu važenja ponude i 3 dana nakon isteka važenja ponude. Garancija ponude će se aktivirati ako ponuđač: 1) odustane od ponude u roku važenja ponude; 2) ne dostavi zahtijevane dokaze prije potpisivanja ugovora; 3) odbije da potpiše ugovor o javnoj nabavci ili

okvirni sporazum; ili 4) u izjavi privrednog subjekta navede netačne činjenice o ispunjenosti uslova iz člana 111 stav 4 Zakona o javnim nabavkama“.

Dakle, iz navedenog jasno i nesumnjivo proizilazi da je naručilac u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji u dijelu koji se odnosi na garanciju ponude predvidio uslove za aktiviranje garancije ponude koji nijesu u skladu sa članom 97 stav 1 ZJN, zbog čega je ista u naznačenom dijelu nezakonita.

Osnovan je žalbeni navod žalioca da je osporena tenderska dokumentacija nezakonita zato što sadrži pogrešnu pravnu pouku. Ovo iz sljedećih razloga:

Članom 185 stav 3 tač. 1 i 2 ZJN propisano je da se žalba može izjaviti protiv tenderske dokumentacije i izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije.

Članom 186 stav 1 ZJN propisano je da žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona može da izjavi privredni subjekat: 1) u roku od 20 dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije, ako je rok za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda najmanje 30 dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije; 2) u roku od deset dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije, ako je rok za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda najmanje 15 dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije; 3) do isteka polovine roka za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda, ako je rok za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda kraći od 15 dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije, a u slučaju da je posljednji dan roka za podnošenje ponuda kraći od 24 časa, smatra se da rok ističe istekom tog dana.

Naručilac je objavio predmetnu tendersku dokumentaciju na ESJN dana 30.12.2024.g., zatim u tački 9 iste (Način, mjesto i vrijeme podnošenja ponuda i otvaranja ponuda), predvidio: „Ponude se podnose preko ESJN-a zaključno sa danom 16.01.2025. godine do 10.00 sati. Otvaranje ponuda održaće se dana 16.01.2025. godine u 10.00 sati. Dio ponude koje se ne dostavlja preko ESJN-a, a odnosi se na Garanciju ponude dostavlja se: neposrednom predajom na arhivi naručioca na adresi ul. Arsenija Boljevića 2A, City Mall, Podgorica, preporučenom pošiljkom sa povratnicom na adresi Uprave za kapitalne projekte, ul. Arsenija Boljevića 2A, City Mall, 81000 Podgorica radnim danima od 10.00 do 14.00 sati, zaključno sa danom 16.01.2025.godine do 10.00 sati. Javno otvaranje dijela ponude koji se ne dostavlja preko ESJN-a, a odnosi se na Garanciju ponude održaće se dana 16.01.2025.godine u 10:00 sati u prostorijama naručioca na adresi ul. Arsenija Boljevića br. 2A, Podgorica“, te u tački 16 predmetne tenderske dokumentacije dao Uputstvo o pravnom sredstvu, kojim je predvidio da privredni subjekat može da izjavi žalbu protiv ove tenderske dokumentacije Komisiji za zaštitu prava najkasnije deset dana prije dana koji je određen za otvaranje ponuda.

Dakle, iz navedenog nesporno proizilazi da je naručilac predmetnom tenderskom dokumentacijom dao pogrešno Uputstvo o pravnom sredstvu, tj. uputstvo koje je suprotno odredbi člana 186 stav 1 tačka 2 ZJN. Naime, budući da je predmetna tenderska dokumentacija objavljena dana 30.12.2024.g., a da je naručilac u tački 9 iste predvidio da se ponude podnose preko ESJN-a zaključno sa danom 16.01.2025.g., to je isti bio dužan da Uputstvo o pravnom sredstvu uskladi sa članom 186 stav 1 tačka 2 ZJN, kojim je propisano da žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona može da izjavi privredni subjekat u roku od deset dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije, ako je rok za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda najmanje 15 dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije.

Pored ispitivanja žalbenih navoda žalioca, Komisija za zaštitu prava je, u skladu sa članom 196 ZJN, po službenoj dužnosti, utvrdila da u je ovoj fazi postupka javne nabavke učinjena bitna povreda pravila postupka javne nabavke iz člana 195 stav 1 tačka 2 ZJN, kojim je propisano da bitna povreda pravila postupka javne nabavke postoji ako tenderska dokumentacija ne sadrži obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i/ili obavezne osnove za isključenje iz postupka javne nabavke. Ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 108 ZJN propisano je da će naručilac isključiti privrednog subjekta iz postupka javne nabavke ako utvrdi da: 1) je vršio neprimjeren uticaj u smislu člana 38 stav 2 tačka 1 ovog zakona; 2) postoji sukob interesa iz člana 41 stav 1 tačka 2 ili člana 42 ovog zakona; 3) ne ispunjava uslov iz člana 99 ovog zakona; 4) ne ispunjava uslov iz čl. 102, 104 ili 106 ovog zakona predviđen tenderskom dokumentacijom; 5) nije dostavio izjavu privrednog subjekta ili dostavljena izjava ne sadrži informacije i podatke tražene tenderskom dokumentacijom ili je nepravilno sačinjena; 6) postoji razlog na osnovu kojeg se smatra da je odustao od prijave, odnosno ponude, a koji je propisan članom 120 stav 15 ovog zakona; 7) nije dostavio garanciju ponude ili nije dostavio garanciju ponude na način predviđen tenderskom dokumentacijom u skladu sa članom 122 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona ili je dostavio garanciju ponude na manji iznos od traženog ili je ta garancija neispravna; i/ili 8) postoji drugi razlog propisan ovim zakonom.

Naručilac je predmetnom tenderskom dokumentacijom u tački 5 Osnovi za obavezno isključenje iz postupka javne nabavke, predvidio: „Privredni subjekat će se isključiti iz postupka javne nabavke, ako: 1) postoji sukob interesa iz člana 41 stav 1 tačka 2 alineja 1 i 2 ili člana 42 Zakona o javnim nabavkama, 2) ne ispunjava obavezne uslove 3) ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti i stručne i tehničke sposobnosti privrednog subjekta predviđene tenderskom dokumentacijom, 4) postoji drugi razlog predviđen Zakonom o javnim nabavkama“.

Dakle, iz navedenog proizilazi da tenderska dokumentacija ne sadrži obavezne osnove za isključenje privrednog subjekta iz postupka javne nabavke propisane članom 108 ZJN. Naime, budući da su članom 108 ZJN propisani obavezni osnovi za isključenje iz postupka javne nabavke to je naručilac dužan da, u svakom postupku javne nabavke, nezavisno od vrste predmeta nabavke

(roba, usluga, radovi), u tenderskoj dokumentaciji predvidi svaki propisani obavezni osnov za isključenje iz postupka.

Shodno navedenom, Komisija za zaštitu prava nalazi da je pobijana tenderska dokumentacija nezakonita u dijelu "Uslovi za učešće u postupku i zahtjevi u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke" u tački 4 „Uslovi za obavljanje djelatnosti“, u dijelu koji se odnosi na posjedovanje licence za geofizička istraživanja, zatim u tački 8 „Garancija ponude“, u tački 18 „Stručna i tehnička sposobnost“, u dijelu koji se odnosi na zahtjev da se pod istim poslovima podrazumijevaju usluge izrade Glavnog projekta rekonstrukcije sportske hale minimalne površine 8000 m², odnosno pod sličnim poslovima usluge izrade Glavnog projekta izgradnje sportske hale minimalne površine 8000 m², te u dijelu Uputstva o pravnom sredstvu, zbog čega istu treba poništiti u naznačenim djelovima, kako bi naručilac otklonio utvrđene nepravilnosti u skladu sa članom 94 ZJN, a što je dužan da učini shodno članu 192 stav 3 ZJN.

S obzirom da je žalba usvojena, Komisija za zaštitu prava će žalioцу vratiti sredstva uplaćena na ime naknade za vođenje žalbenog postupka u iznosu od 950,00 eura, shodno članu 188 stav 5 ZJN.

Takođe, iz istih razloga, Komisija za zaštitu prava nalazi da je osnovan zahtjev žalioца za naknadu troškova postupka na ime sastava žalbe od strane advokata, pa imajući u vidu da je članom 206 stav 4 ZJN propisano da se naknada za rad advokata određuje u skladu sa Advokatskom tarifom i za sačinjavanje podnesaka za neprocjenjive predmete u upravnom postupku i upravnom sporu, kao i činjenicu da je žalba sačinjena od strane advokata za kojeg je dostavljen dokaz da je registrovan kao obveznik PDV-a, to mu se određuju troškovi postupka po ovom osnovu u iznosu od 484,00 eura, sa PDV-om, u skladu sa članom 1 stav 3, članom 5 stav 5, tarifnim brojem 6 tačka 8 i tarifnim brojem 9 Advokatske tarife Crne Gore ("Sl. list CG", broj 79/17), koje troškove mu je naručilac dužan nadoknaditi u skladu sa članom 94 stav 3 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) i članom 12 stav 3 Uredbe o naknadi troškova i nagradi u upravnom postupku ("Sl. list CG", broj 18/16), jer je predmetni postupak javne nabavke pokrenut po službenoj dužnosti, a u postupku po žalbi je odlučeno u korist žalioца.

Na osnovu izloženog, a primjenom člana 192 stav 1 tačka 8, člana 195 stav 3 u vezi stava 1 tačka 2, člana 196 ZJN i člana 206 stav 1 ZJN, Komisija za zaštitu prava je odlučila kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom Upravnom sudu Crne Gore roku od 20 dana od dana objavljivanja ovog rješenja na ESJN i na internet stanici Komisije za zaštitu prava.

Danom objavljivanja ovog rješenja na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava, smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku, shodno članu 193 stav 4 ZJN.

Predsjednik vijeća,

Danilo Lj. Marković

Dostavna naredba:

- Objaviti rješenje na ESJN i na internet stranici Komisije za zaštitu prava u roku od tri dana od dana donošenja rješenja,
- dostaviti u a/a.